

Universitatea
din
Craiova

QUADERNI
DI
STUDI ITALIANI E ROMENI

2, 2006

Universita degli Studi
di
Torino

Edizioni dell'Orso

QUADERNI DI STUDI ITALIANI E ROMENI

~

CAIETE DE STUDII ITALIENE ȘI ROMÂNE

2, 2006

Edizioni dell'Orso
Alessandria

PRESENTAZIONE		p.	V
SCRIGNO			
Norman MANEA	“Vorbind pietrei”		2
Marco CUGNO	“Parlando alla pietra”		
ARTICOLI			
Mihaela ALBU	<i>Marin Sorescu – Il poeta drammaturgo</i>		23
Teresa FERRO	Di alcuni fenomeni “anomali” nei testi rumeni del Fondo Mezzofanti (secc. XVIII-XIX)		27
Roberto MERLO	La caravella del poeta: la poesia come esplorazione (Introduzione alla poetica di Marin Sorescu)		49
Mircea MUTHU	La presenza di Bisanzio nelle letterature del Sud-Est europeo (romena, greca, bulgara, serbo-croata e albanese)		87
Elena PÎRVU	<i>Il gerundio in italiano e romeno</i>		99
Anda RĂDULESCU	Les insultes en roumain: structure et typologie <i>Gli insulti in romeno: struttura e tipologia</i>		109
Antonio ROMANO	Contributo allo studio della variazione intonativa di frasi dichiarative e interrogative romene		119
Federico VICARIO	Le notarelle di G. I. Ascoli su friulano e valacco		133

Roberto Merlo

LA CARAVELLA DEL POETA:
LA POESIA COME ESPLORAZIONE
(INTRODUZIONE ALLA POETICA
DI MARIN SORESCU)

Lucrarea de față reprezintă o «treaptă» în elaborarea unui eseu mai amplu asupra poezicii și poeziei lui Marin Sorescu.

În prima parte, autorul stabilește câteva repere esențiale pentru lectura poezicii soresciene: în primul rând, se analizează relația dialectică între luciditate și mister și se pune în evidență rolul central al subiectivității atât în poezia explicită a lui Marin Sorescu cât și în modalitatea comunicativă specifică poeziei acestui scriitor, definirea căreia conduce la formularea unor considerații asupra naturii poeziei soresciene; în al doilea rând, se pune în relief importanța metaforei în poezia soresciană și caracterul cognitiv sui generis (doxastic, și nu epistemic) atribuit poeziei de către poet, în legătură cu unele instanțe filozofico-științifice contemporane («rațiunea poetică» sau «metaforică» a filozofei spaniole Maria Zambrano și «retorica cognitivă» a cercetătorilor americani George Lakoff și Mark Johnson).

În cea de a doua parte, se analizează câteva poezii soresciene în care “metafora fundamentală” a călătoriei se întâlnește cu “metafora poetică” a poeziei ca explorare.

1. LA POETICA SORESCIANA

1.1. Luci e ombre

Attento e partecipe lettore di poesia più che critico rigoroso e sistematico, Marin Sorescu (1936-1996), in una delle sue prime e più note teorizzazioni sulla poesia¹, ha operato una chiara distinzione tra una poesia del “mistero” e una poesia della “lucidità”: la prima modalità necessita “di una certa oscurità, di umidità e calore”, “preferisce gli angoli acuti, «storti» (mi perdonino i matematici), sotto i quali la luce penetra appena, un raggio timido” e “avvolge le cose di mistero piuttosto che spiegarle”²,

¹ SORESCU 1969.

² SORESCU 1969b: 61. La poetica del mistero, che affonda le sue radici nell'irrazionalismo primonovecentesco di ascendenza romantica, è esemplificata per Sorescu dal *Blaga dei primi volumi*, *Poemele luminii* (1919) e *Pașii profetului* (1921) e dal-